

Ügyiratszám: MC/1100-13/2013.

Tárgy: az ATV Zrt. fellebbezésének elbírálása

**A NEMZETI MÉDIA- ÉS HÍRKÖZLÉSI HATÓSÁG
MÉDIATANÁCSÁNAK**

670/2013. (IV. 17.) számú

HATÁROZATA

A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Médiatanácsa (a továbbiakban: **másodfokú hatóság**) **személyes adat** által képviselt ATV Zrt. (1102 Budapest, Kőrösi Csoma Sándor út 31.; a továbbiakban: **Médiaszolgáltató**) a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Hivatalának (a továbbiakban: **elsőfokú hatóság**) 2013. február 6-án kelt, MN/1100-5/2013. számú határozata (a továbbiakban: **elsőfokú határozat**) ellen benyújtott fellebbezését **elutasítja**,

és az elsőfokú határozatot

helybenhagyja.

E másodfokú határozat ellen nincs helye fellebbezésnek, a közléssel jogerőssé válik.

Jelen határozat bírósági felülvizsgálatát a kézhezvételtől számított harminc napon belül a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnak címzett, az elsőfokú döntést hozó hatóságnál előterjesztett keresetlevéllel lehet kezdeményezni. A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására nincs halasztó hatálya, a keresetlevélben a keresettel támadott döntés végrehajtásának felfüggesztés a bíróságtól kérhető. A keresetet a bíróság tárgyalás tartása nélkül bírálja el, a keresetlevélben tárgyalás tartása kérhető.

Indokolás

személyes adat, a Jobbik Magyarországért Mozgalom sajtóosztályának munkatársa (a továbbiakban: Kérelmező) az elsőfokú hatósághoz 2013. január 14-én érkezett beadványában kifogásolta, hogy a Médiaszolgáltató hírolvasója a Magyar ATV állandó megnevezésű médiaszolgáltatásában 2012. november 29-én 17 óra 55 perckor kezdődött „Híradó” című műsorszámban a Jobbik Magyarországért Mozgalmat „szélsőjobboldali”-nak nevezte, ezzel egyfajta véleményt formált a pártról. Kifejtette, hogy a „szélsőjobboldali” kifejezés a nézőkben negatív hatást kelt, a hírolvasó ezzel egy olyan pártnak titulálta a Jobbikot, amely a rasszista, antiszemita és kirekesztő magatartást helyesli. A modern szélsőjobboldali ideológiák legismertebb formái a nemzeti szocializmus és a fasizmus, a Jobbik pedig nem vállalja ezen eszméket. A Kérelmező előadása szerint a Jobbik Magyarországért Mozgalom értékelvű, konzervatív, módszereiben radikális, nemzeti-keresztény, de nem szélsőjobboldali párt.

Erre tekintettel a Kérelmező a médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény (a továbbiakban: **Mttv.**) **12. § (3)-(4)** bekezdéseiben foglalt rendelkezések megsértésére történő hivatkozással a hatóság eljárásának lefolytatását kérte.

Az elsőfokú hatóság a kérelem alapján indult eljárás eredményeképpen 2013. február 6-án kelt elsőfokú határozatában megállapította, hogy a Médiaszolgáltató a Magyar ATV állandó megnevezésű médiaszolgáltatásában 2012. november 29-én 17 óra 55 perckor kezdődött „Híradó” című műsorszámmal

megsértette az **Mttv. 12. § (3)-(4)** bekezdésében megfogalmazott, a politikai hírhez hírolvasói vélemény fűzésére vonatkozó törvényi tilalmat, amely miatt a Médiaszolgáltatót az **Mttv. 186. § (1)** bekezdésében foglaltak alapján felhívta, hogy a határozat közlésétől számítva haladéktalanul tegyen eleget a jogszerű magatartás követelményének és tartózkodjék a jövőbeni jogsértésektől.

A Médiaszolgáltató az elsőfokú határozat ellen – a fellebbezés benyújtására vonatkozó törvényes határidőn belül, a fellebbezési díj megfizetésének igazolásával egyidejűleg – fellebbezést terjesztett elő.

A Médiaszolgáltató álláspontja szerint a „szélsőjobboldali” kifejezés semmiképpen sem tekinthető a műsor hírolvasója véleményének, magyarázatának, ugyanis az nem a „hírolvasóként, tudósítóként rendszeresen közreműködő munkatárs” (Mttv. 12. § (3) bekezdése) véleményeként, értékelő magyarázatoként került közlésre, hanem az a műsorban felolvasásra került hír része volt mind tartalmi, mind szerkezeti vonatkozásban. A hírolvasó tehát nem bocsátkozott önálló értékelésbe, véleménynyilvánításba, hanem ragaszkodva a hír szövegéhez, azt mindenfajta kommentálás nélkül, pontosan olvasta fel a műsorban.

A Médiaszolgáltató fellebbezésében utal korábbi nyilatkozatára, amelyben kifejtette, miszerint az egyik legismertebb internetes kereső a „Jobbik szélsőjobboldali párt” szókapcsolatra mintegy 145.000 darab találatot listáz ki. Emellett fontosnak tartotta, hogy a műsorban a „szélsőjobboldali” szó a parlamenti jelzővel együtt szerepelt, amely ily módon azon túl, hogy a Jobbikkal kapcsolatosan széleskörűen használt leírás, egyértelműen a parlamenten belüli pártfelállásra utalt.

Előadta továbbá, hogy a PK. 12. sz. állásfoglalás alapján a „társadalmi, politikai, tudományos, művészeti vita önmagában nem lehet sajtó-helyreigazítás alapja”. Ennek megfelelően a szélsőjobboldali szó használata, amely álláspontja szerint egyértelműen társadalmi, illetve politikai vita tárgya, nem adhat alapot sajtó-helyreigazítási kérelem előterjesztésére, de ezen túlmenően személyiségi jogi perekben sem adhat alapot a jogérvényesítésre. A „szélsőjobboldali” szó használata így semmiképpen sem tekinthető saját véleménynek, mivel az egy társadalmi és politikai jellegű vitának képezi a részét, és ennek megfelelően nem is vonatkozhatott rá az Mttv. 12. § (4) bekezdésének rendelkezése a megkülönböztetett közzététellel kapcsolatosan. Ennek oka a Médiaszolgáltató véleménye szerint, hogy a „szélsőjobboldali” szó használata nem a hírolvasó, vagy a Médiaszolgáltató véleményeként jelent meg, hanem az egy társadalmi, politikai, tudományos minőségű vitában használt, országosan elterjedt jelző, amelynek használata nem tekinthető sem tudománytalannak, sem pedig szélsőséges véleményformálásnak, mivel a jelző használata széles körben elterjedt a kérelmezővel kapcsolatban még tudományos körökben is. Erre tekintettel előadta, miszerint joggal feltételezhette, hogy nem saját véleményét fejezi ki a szóhasználattal, hanem egy tudományosan megalapozott, a politika- és társadalomtudomány jeles képviselői által saját írásaikban és előadásaik során használt kifejezést adott elő, így nem sérthette meg az Mttv. 12. § (3)-(4) bekezdéseit.

A Médiaszolgáltató fellebbezésében a tudományos megalapozottság tekintetében több olyan, politikatudományi folyóiratban közzétett cikke, illetve politikai elemzésre is hivatkozott, amely a Jobbik Magyarorszáért Mozgalmat „szélsőjobboldali” jelzővel illette.

Álláspontja szerint helytelenül hivatkozott az elsőfokú határozat arra, miszerint „nincs jelentősége annak sem, hogy az elhangzott vélemény a Médiaszolgáltatónak, vagy csupán a médiaszolgáltató hírolvasójának álláspontját tükrözi”. Ennek oka, hogy az Mttv. 12. § (3) és (4) bekezdései a médiaszolgáltató által a hírekhez fűzött vélemény közzétételét nem, csupán a „műsorvezetőként, hírolvasóként, tudósítóként rendszeresen közreműködő munkatársak” véleményét, értékelő magyarázatának közlését tiltják. Véleménye szerint az elsőfokú határozat kiterjesztően értelmezte az Mttv. rendelkezéseit, ezzel pedig a szerkesztői szabadság mellett az Alaptörvény IX. cikkében foglalt véleménynyilvánítás szabadsága, illetve a sajtószabadság is sérült.

A fentiek alapján a Médiaszolgáltató álláspontja szerint nem állapítható meg azon tény, miszerint a „parlamenti szélsőjobboldali” kifejezés a hírolvasó véleménye lett volna, hanem az egyértelműen az általa felolvasott hír integráns részét képezte. Emellett a kifejezés nem tekinthető a médiaszolgáltató saját véleményének sem, hiszen az széleskörű tudományos legitimitációval bír. Előadta továbbá, hogy amennyiben a kifejezés használata a Médiaszolgáltató saját véleményének közlése lett volna, álláspontja szerint az Alaptörvény IX. cikke, illetve az Mttv. 3. § és 12. (3) bekezdése alapján a közlést jogszerűen tette volna meg.

Végül álláspontja szerint az elsőfokú határozat helytelenül hivatkozott az „Európában általánosan érvényesülő médiajogi rendelkezésekre”, illetve a különböző médiaetikai kódexekre. E téren utalt mind az audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelvre, továbbá egyes médiaetikai kódexekre, amelyek egyike sem tartalmaz a határozat által hivatkozott rendelkezéseket.

A fentiek alapján a Médiaszolgáltató kérte, hogy a Médiatanács az elsőfokú határozatot változtassa meg és a Kérelmező kérelmét utasítsa el.

A másodfokú hatóság a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 104. § (3) bekezdésének megfelelően az eljárás során az elsőfokú eljárást és határozatot, valamint a fellebbezésben foglaltakat megvizsgálva megállapította, hogy az elsőfokú hatóság megállapításai helytállóak, döntése és eljárása jogszerű, a fellebbezés megalapozatlan az alábbiak miatt.

A tárgyi híradás a Magyar ATV állandó megnevezésű médiaszolgáltatásában 2012. november 29-én 17 óra 55 perckor kezdődött „Híradó” című műsoraszámában hangzott el 17 óra 55 perc 50 másodperces kezdettel, az alábbiak szerint:

„Minden eddignél jelentősebb összefogás készülődik vasárnap a parlamenti szélsőjobboldal megkülönböztető kijelentései ellen.”

A Médiaszolgáltató által használt „szélsőjobboldali párt” kifejezés nem tényállítás, hanem egy véleményt, értékítéletet fejezett ki. A politikatudományban, illetve a köznyelvben is használt „szélsőjobboldali” minősítés nem egzakt kategória, illetve az álláspontok változnak abban a tekintetben, hogy mely politikai felfogás, irányultság tartozik ebbe a kategóriába.

A jogszabályi előírás egyébként nem differenciál „negatív” és a „pozitív” tartalmú vélemények között, hanem általános értelemben korlátozza a véleményeknek, értékelő magyarázatoknak a közzétett hírekhez való hozzáfűzését. Ezért a vizsgált kérdés megítélése szempontjából – ahogyan azt az elsőfokú határozat is helyesen állapította meg – nincs jelentősége annak, hogy a „szélsőjobboldali” szó egyébként negatív tartalmú véleményt fejez ki. A releváns jogszabályi rendelkezés nem a közzétett vélemény valós tényeken való alapulását követeli meg, illetve nem a valós ténybeli alapokat nélkülöző vélemények közzétételét korlátozza; az elsőfokú döntés ezért nem értékelhető úgy, mint amely a Jobbikról mint a magyar politikai paletta egyik szereplőjéről alkotott vélemények valóságátartalma felől döntött volna.

A jogszabályi rendelkezés bármifajta vélemény közlését tiltja, illetve a közzététel megfelelő módját határozza meg egy meghatározott személyi kör (a hír- és politikai tájékoztató műsoraszámok műsorvezetői, tudósítói), illetve a híreket közlő műsoraszámok esetében. A Médiaszolgáltató hírolvasója azzal, hogy a Jobbik Magyarorszáért Mozgalmat „szélsőjobboldali”-nak nevezte, kifejezett egy véleményt. Mivel a műsoraszámot nézők, hallgatók befolyásolására akár egyetlen szó is alkalmas lehet, így az érintett rendelkezés megsértése egyetlen szó közzétételével is megvalósulhat. Jelen esetben egyúttal irreleváns, hogy az adott vélemény kinek az értékítéletét közvetítette: a médiaszolgáltatóét vagy pedig a tárgyi hírműsoraszám tekintetében a médiaszolgáltatót „megtettesítő” műsorvezetőét.

A Médiaszolgáltató a kérelemmel érintett műsoraszámában nem fejezhette volna ki abbéli véleményét, miszerint az érintett párt „szélsőjobboldali”, illetve ennek megtörténte esetén e véleményét a közlés vélemény-jellegének megjelölésével és szerzőjének megnevezésével, a hír tárgyától megkülönböztetve, és nem a hírolvasó, illetve a Médiaszolgáltató saját véleményeként kellett volna közzétennie – ezzel eleget téve az **Mttv. 12. § (4)** bekezdésében foglaltaknak.

A másodfokú hatóság e helyütt kívánja rögzíteni egyúttal, hogy nem helytálló a Médiaszolgáltatónak az Alaptörvény IX. cikkében foglalt véleménynyilvánítás- és a sajtószabadság, illetve az **Mttv. 3 §**-ában deklarált szerkesztői szabadság sérelmére történő hivatkozása. Az Mttv. korábbiakban hivatkozott rendelkezése ugyanis nem tiltja azt, hogy a Médiaszolgáltató – akár hírműsoraszámában – kifejezze egy adott közéleti kérdéssel kapcsolatos véleményét. Mindössze arra tekintettel, hogy jelen esetben a véleménynyilvánítás

szabadsága egy másik kiemelkedően fontos érdekkal, nevezetesen a közönség tárgyilagos és befolyástól mentes tájékoztatáshoz fűződő érdekével ütközik, minimális korlátot állít a vélemény közlése elé, nevezetesen azt, hogy ennek vélemény-jellegéről és a vélemény szerzőjéről egyértelműen tájékoztassa a nézőket, hallgatókat.

Az **Mttv. 12. § (3)** bekezdésében foglalt rendelkezés célja az, hogy a közönség befolyásolástól mentesen tájékozódjon az adott hírszolgáltatást és politikai tájékoztatást nyújtó műsorszámból, így nincs jelentősége annak sem, hogy az elhangzott vélemény a Médiaszolgáltatónak, vagy csupán a médiaszolgáltató hírolvasójának álláspontját tükrözi.

A másodfokú hatóság nem ért egyet a fellebbezés azon érvelésével, miszerint a „szélsőjobboldali” kifejezés nem tekinthető a hírolvasó véleményének, magyarázatának, mivel az a hír része volt mind tartalmi, mind szerkezeti vonatkozásban. A másodfokú hatóság álláspontja szerint az Mttv.-ben szereplő „nem (...) fűzhetnek” kifejezéssel meghatározott korlátozás nem arra utal, hogy a hírhez kapcsolódó véleménynek a hírtől elkülönülve, külön mondatban, a hír után beolvasva, bemondva kellene szerepelnie, illetve megjelennie; a vélemény akár a hírt tartalmazó mondatban is szerepelhet. Miután a műsorvezető által használt minősítő jelző az adott szöveggörnyezetben és a tájékoztatás alapjául szolgáló hírrel összefüggésben nem vezethető vissza rajta kívül álló egyéb szerzőre, így ez önmagában a hírhez fűzött médiaszolgáltatój/műsorvezetői vélemény hatását kelti, amelyet viszont ilyen formában az **Mttv. 12. § (3)** bekezdése egyértelműen tilalmaz.

A Médiaszolgáltató fellebbezésében foglalt azon észrevételével, miszerint az ismert internetes keresőoldal 145.000 találatot listáz ki a „Jobbik szélsőjobboldali párt” szókapcsolatra, jelen ügy szempontjából nem bír relevanciával. Amennyiben el is fogadnánk, hogy az érintett politikai erő kapcsán a társadalom széles rétege egyetért az elhangzott véleménnyel, az önmagában nem változtatna az állítás vélemény-jellegén. A másodfokú hatóság ismételten utalni kíván a korábbiakban kifejtettekre, miszerint jelen ügy kapcsán a vizsgálat tárgyát kizárólag az képezi, hogy a műsorszámban az adott hír tekintetében elhangzott-e olyan vélemény, amely kapcsán – függetlenül annak valós vagy valótlan voltától, illetve, hogy az a társadalomban elfogadottnak vagy elutasítottknak tekinthető –, e minőségének megjelölése, valamint szerzőjének megnevezését a Médiaszolgáltató elmulasztotta.

A Médiaszolgáltatónak a sajtó-helyreigazítás kapcsán kialakult bírósági gyakorlatra történő utalása tárgybani eljárás során szintén nem bír relevanciával: a hatósági eljárás nem az elhangzott vélemény valós vagy valótlan volta okán indult, hanem önmagában a vélemény-jellege, illetve közzétételének módja miatt. Hasonlóképpen értékelte a másodfokú hatóság a fellebbezésben foglalt azon médiaszolgáltatói álláspontot, miszerint mindössze egy tudományosan megalapozott, a politika- és társadalomtudomány jeles képviselői által saját írásaikban és előadásaik során használt kifejezést, jelzőt használt, így az **Mttv. 12. § (3)-(4)** bekezdéseinek sérelme fel sem merülhetett. A tudományos viták, elemzések nagy száma éppen arra erősít rá, hogy nem egy egzak, pontosan meghatározható tény került közlésre az említett műsorban, hanem a vitákban az egyik oldalt képviselők véleményével egyező nézetet közölt az adott hír kapcsán. Ismételten utalva a véleménynyilvánítás és a szerkesztői szabadságra az Mttv. nem tiltja az ilyen vélemények, viták – vagy azok tudományos eredményeinek – közzétételét, mindössze azok kereteit határozza meg. Így a fellebbezésben említett tudományos művek közzététele sem tilalmazott az Mttv. rendelkezései alapján, azonban erre más műfaji keretek között kell sort keríteni.

A fent kifejtettek alapján a másodfokú hatóság megállapította, hogy az elsőfokú hatóság helytállóan állapította meg, hogy a Médiaszolgáltató a Magyar ATV állandó megnevezésű médiaszolgáltatásában 2012. november 29-én 17 óra 55 perctől sugárzott „Híradó” című műsorszámával megsértette az **Mttv. 12. § (3)** és **(4)** bekezdésében foglaltakat, és jogszerűen hívta fel, hogy az **Mttv. 186. § (1)** bekezdésében foglaltak szerint a határozat közlésétől számítva haladéktalanul tegyen eleget a jogszerű magatartás követelményének és tartózkodjék a jövőbeni jogsértésektől.

A fentebb kifejtettek alapján a másodfokú hatóság az **Mttv. 165. § (1)** bekezdése, valamint a **Ket. 105. § (1)** bekezdésében meghatározott hatósági jogkörében eljárva, a már hivatkozott jogszabályi rendelkezések alapján a rendelkező részben foglaltak szerint határozott, és a Médiaszolgáltató fellebbezésének elutasítása mellett az elsőfokú határozatot helybenhagyta.

Az eljárás során a **Ket. 153. § (2)** bekezdése szerinti eljárási költség nem merült fel.

A jogorvoslatról szóló tájékoztatás a **Ket. 72. § (1)** bekezdés **da)** alpontján, a jogorvoslat előterjesztésére vonatkozó tájékoztatás az **Mttv. 165. § (3)-(4)** bekezdésein, a tárgyalás tartására vonatkozó kérelemről szóló tájékoztatás pedig polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 338. § (2) bekezdésében foglalt rendelkezéseken alapul.

Budapest, 2013. április 17.

a Médiatanács
nevében

dr. Kollarik Tamás
soros elnök tisztséget ellátó
tag

dr. Koltay András
hitelesítő tag

Kapják:

- személyes adat